

PÄÄKIRJOITUS // 5.4.2020

Kiviä kaivoksen polulle

Hallinto-oikeus palautti Hannukaisen kaivosluvan takaisin valmisteluun, mikä hidastaa hanketta. Päätös on tässä tilanteessa perusteltu.

Jo kymmenen vuotta työstytyyn Kolarin Hannukaisen kaivoshankkeen eteen kasaantuu uusia kiviä. Tuorein lohkarie tulee Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta, joka kumosi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) 2017 tekemän kaivospiiri- eli kaivoslupapäätöksen ja palautti sen takaisin viraston valmisteluun (LK 3.4.).

Tämä tarkoittaa paitsi kaivoshankkeen viivästymistä myös lupaprosessin hankaloitumista entisestään. Jälkimmäinen johtuu siitä, että hallinto-oikeuden päätöksen myötä Hannukaiseen sovelletaan jatkossa uudemmaa, 2011 voimaan tullutta kaivoslakia. Aikaisemmin kaivoshanketta käsiteltiin vanhan lain pohjalta, koska kaivostoimintaa koskeva hakemus on vuodelta 2010.

Suurin ero kahdessa laissa on tässä tapauksessa se, että uudemmassa laissa kaivosalueen sisällä olevien maanomistajien oikeudet huomioidaan vanhaa lakia paremmin. Myös mahdolliset korvaukset ovat suuremmat. Hannukaisen kaivospiirin pinta-ala on lähes 3000 hehtaaria. Sen sisällä ja lähialueella on runsaasti vapaa-ajanasutusta. Moni mökkiläinen on vastustanut kaivosta kii-vaasti.

Hallinto-oikeuden mukaan suunnitellun kaivostoiminnan laadun, laajuuden ja sijainnin vuoksi toiminnasta aiheutuu haitallisia vaikutuksia ympäristöön. ”Kun otetaan huomioon Ylläksen alueella harjoitettava matkailu, alueen luonto, maisema-arvot ja virkistyskäyttö sekä lähialueen vapaa-ajanasutus, Tukesin päätöksessä antamat määräykset eivät ole riittäviä haitallisten vaikutusten estämiseksi ja ehkäisemiseksi”, päätöksessä todetaan.

JOUNI PORSANGER

KOLARIN HANNUKAISEN kaivoshanke odottaa yhä viranomaislupia.

Oikeus katsoo lisäksi Tukesin tehneen virheen, kun se ei ole pitänyt lähialueen 18 mökkiläistä asianosaisina, eikä ole varannut heille tilaisuutta vastaselvitysten antamiseen kaivosyhtiön vastineiden johdosta.

HANNUKAINEN MINING OY on kertonut aikovansa jatkaa kaivoshankkeen eteenpäin viemistä entiseen tapaan. Jos kaivoksen edistäminen on ollut tähän mennessä hidasta ja

vaikeaa, jatkossa vaikeusaste vain nousee. Kaivokselta puuttuvat kaivosluvan lisäksi yhä myös ympäristö- ja vesitalousluvut.

Hallinto-oikeuden päätös on perusteltu. Kyse on erityisen kiistanalaisesta kaivoshankkeesta, joka jakaa myös paikallisten mielipiteet. Tässä tilanteessa hanke on syytä käydä huolellisesti läpi myös uuden, vanhaa tiukemman lain pohjalta. Lupaehtojen on oltava sellaiset, ettei niiden myötä synny pienintäkään riskiä ympäristön tarveltyymisestä. Myös valvonnan on toimittava.

Kun oikeusprosessi on ohi, päätöstä on kunnioitettava. Jos lupaa ei tule, hanke on haudattava lopullisesti. Jos lupa kaivoksen rakentamiseen tulee, lopullinen päätösvalta asiassa on oltava tässäkin tapauksessa paikallisilla eli käytännössä kuntalaisten valitsemilla valtuutetuilla.

P.S. Etäopetus haastaa paitsi oppilaat myös opettajat, joista yksi kolmesta kokee ylikuormittuneensa

ja kaksi kolmesta tekevänsä ylipitkää työpäivää (OAJ:n kysely, LK 3.4.). Osa opettajista antaa sekä etä- että lähiopetusta, mikä on osasy kuormituksen kasvuun. Tilanne stressaa myös vanhempia, joista moni on huolissaan lapsen oppimisesta. Helpotusta stressiin voisi tuoda mielen viritäminen poikkeusajan taajuudelle. Vaikka opetuksen taso ei olisi nyt maailman ehdottomasta kärkeä, se palaa todennäköisesti sille, kunhan aika on taas normaali.